
Revisionsrapport

***Styrning och
uppföljning av
näringslivs -
verksamheten***

Botkyrka kommun

*Micaela Hedin
Sofia Regnell*

Maj 2012

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1 Inledning	2
1.1 Bakgrund, revisionskriterier och uppdrag	2
1.2 Revisionsfråga	2
1.3 Avgränsning	3
1.4 Metod	3
2 Näringslivsfrågor	3
2.1 Förutsättningar	3
2.1.1 Samarbete och nätverkande för utveckling	4
2.1.2 Svenskt Näringslivs undersökning 2012	4
2.1.2.1 Ranking 2012	4
2.1.2.2 Rankning 2011	5
2.1.2.3 SKLs företagsklimatundersökning 2011	6
3 Organisation och arbetsformer	7
3.1 Politisk organisation	7
3.1.1 Kommunstyrelsens roll och ansvar för näringslivsverksamheten	7
3.1.2 Arbets- och näringslivsberedningen	7
3.2 Näringslivsorganisation och verksamhet	7
3.2.1 Kommunledningsförvaltningens roll och ansvar	7
3.2.1.1 Enhet - näringsliv, företagsservice och etableringar	8
4 Styrdokument	8
4.1 Flerårsplan 2012-2015	8
4.2 Ettårsplan	9
4.3 Näringslivsstrategin	11
5 Granskningsresultat	14
5.1 Mål och strategier inom området	14
5.1.1 Granskningsiakttagelser	14
5.1.2 Revisionella bedömningar	14
5.2 Uppföljning av effekter	14
5.2.1 Granskningsiakttagelser	14
5.2.2 Revisionella bedömningar	15
5.3 Organisation och resurser	15
5.3.1 Granskningsiakttagelser:	15

5.3.2	Revisionella bedömningar:	16
5.4	Service gentemot näringslivet och markreserv	17
5.4.1	Granskningsiakttagelser	17
5.4.2	Revisionella bedömningar	17
5.5	Nätverk och samverkansformer	17
5.5.1	Granskningsiakttagelser	17
5.5.2	Revisionella bedömningar	17
5.6	Interkommunala jämförelser	18
5.6.1	Granskningsiakttagelser	18
5.6.2	Revisionella bedömningar	18
5.7	Övrigt	18
5.7.1	Granskningsiakttagelser	18
5.7.2	Revisionella bedömningar	19

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

På uppdrag av Botkyrka kommuns förtroendevalda revisorer har PwC granskat kommunens näringslivsverksamhet.

Näringslivsfrågor berör en stor del av kommunens organisation. Utöver kommunledningen och enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar berörs de som arbetar med mark och fysisk planering, de som arbetar med tillståndsgivning (allt från bygglov och miljö till alkoholtillstånd) samt utbildning och arbetsmarknad. Det är väsentligt att kommunen har en effektiv och ändamålsenlig näringslivsorganisation som arbetar tillsammans mot en gemensam vision och uppsatta mål.

Ett bra företagsklimat skapar förutsättningar att starta, driva och utveckla framgångsrika företag. Det har avgörande betydelse för tillväxten, jobben och välfärden. Forskning visar att i kommuner där medborgare känner stort förtroende för den lokala demokratins sätt att fungera finns också ett gynnsamt klimat för företag att växa och utvecklas.

Vår revisionsfråga var om *kommunen bedriver en ändamålsenlig näringslivsverksamhet, med fokus på utveckling och tillväxt?*

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att det i kommunen och i enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar finns en stor ambition och ett stort intresse för att kommunen ska ha ett bra näringslivsklimat. Det finns mål och en näringslivsstrategi att sträva mot. I nuläget pågår både ett strategiskt och ett operativt arbete kring att leva upp till de politiska målen för att förbättra och full ut få ett ändamålsenligt näringslivsklimat.

Utifrån granskningsresultatet bedömer vi att det är nödvändigt att kommunstyrelsen analyserar och beslutar om mål och resurser i förhållande till de ambitioner som kommunen har för att utveckla näringslivsklimatet. Vår bedömning är vidare att kommunstyrelsen behöver leda, styra och efterfråga utvärderingar, analyser, effekter och resultat av kommunens framtida arbete med tillväxt- och näringslivsfrågor för att stärka varumärkesbyggandet för Botkyrka som näringslivskommun.

1 Inledning

1.1 Bakgrund, revisionskriterier och uppdrag

Grundförutsättningen för en kommuns utveckling är ekonomisk tillväxt. Storföretagen är viktiga motorer för tillväxt och utveckling. De och många småföretag är en förutsättning för sysselsättningstillväxt. Ett dynamiskt och växande näringsliv präglas av ett inflöde av nya företag och förnyelse inom det befintliga näringslivet. Kommunpolitiker kan påverka och ta beslut som bygger och stärker företagandet. Framgångsfaktorer för ett bra företagsklimat är bland annat att:

- Skapa politisk enighet om näringslivsfrågorna och visa tydligt ledarskap. Det ger förutsägbarhet för företagen.
- Erbjuder hög kommunal servicenivå: bra bemötande, korta ledtider för beslut, lättillgänglig information och strukturerad dialog med företagen.

Botkyrka kommun beskriver att kommunen har ett starkt, varierat och expansivt näringsliv, en ung och internationell befolkning, ett bra exponeringsläge utmed motorvägen till Stockholm, god tillgång på mark samt ligger mitt emellan de två regionala kärnorna Flemingsberg och Kungens kurva.

Trots detta är Botkyrka relativt okänt i "Företagsverige" och i Svenskt Näringslivs företagsklimatundersökning 2012 hamnade Botkyrkas kommun på plats 207 (170 2011).

Mot bakgrund av revisorernas väsentlighets- och riskanalys 2012 har Botkyrka kommuns revisorer beslutat om att granska kommunens näringslivsverksamhet. Granskningsobjekt är kommunstyrelsen. PwC biträder kommunens revisorer i granskningsarbetet.

1.2 Revisionsfråga

Bedriver kommunen en ändamålsenlig näringslivsverksamhet, med fokus på utveckling och tillväxt?

Kontrollmål/granskningsmål:

- Mål och strategier inom området
- Uppföljning av effekter
- Organisation och resurser

- Arbetsformer med inriktning på proaktivitet
- Service gentemot näringslivet
- Nätverk och samverkansformer
- Interkommunala jämförelser
- Markreserv

1.3 Avgränsning

Granskningen avgränsas till att gälla näringslivsorganisationen som ligger under kommunstyrelsen.

1.4 Metod

Granskningen har genomförts genom granskning av styrande dokument som exempelvis reglementen, budgetdokument, näringslivsstrategi, handlingsplaner mm. Vi har även i granskningen tagit del av statistik från Svenskt Näringslivs företagsklimatundersökning samt SKL:s företagsklimatundersökning.

Intervjuer och avstämningar har skett med:

- Kommunchef
- Förvaltningschef för arbetsmarknad
- Näringslivschef

2 Näringslivsfrågor

2.1 Förutsättningar

Enligt Botkyrka kommuns hemsida präglas kommunen av internationella människor och företag. Kommunen har en av Sveriges yngsta, mest välutbildade och internationella befolkning och har de senaste decennierna utvecklats till ett center för kreativ näring i Stockholmsregionen med stora aktörer som Cirkus Cirkör, Riksteatern, Subtopia och Xenter strategiskt placerade i kommunen.

Kommunens uppfattning är att Botkyrka med kommande satsningar på infrastruktur i form av Förbifart Stockholm och Förbifart Tullinge kommer att förstärka sin position som en plats med enastående kommunikationsmöjligheter. Antalet företag och invånare i Botkyrka kommun växer stadigt. År 2020 förväntas kommunen ha 90 000 invånare. Kommunen marknadsför att företag som etablerar sig i kommunen får tillgång till huvudstadens alla fördelar till mycket konkurrenskraftiga priser på kommersiella lokaler, bostäder och mark.

Enligt uppgifter på hemsidan finns i kommunen omkring 22 000 arbetstillfällen och cirka 3 000 företag inom privat och offentlig sektor. Av kommunens cirka 35 600 förvärvsarbetande har cirka 11 200 jobb på hemmaplan. Bland stora arbetsgivare märks kommun och landsting, De Laval International AB, Alfa Laval Tumba AB, Nobina AB, Crane AB, Berner Montageteknik AB, Logica Sverige Infrastructure Management AB och Riksteatern. Inom handeln finns ICA Maxi, Hornbach, Biltema, Bauhaus med flera andra kedjor representerade.

Cirka 80 procent av de 1 700 privata företagen är småföretag. Några av dessa är etablerade i Botkyrka Hantverksby i Tullinge. Där finns cirka 90 företag inom olika branscher med omkring 350 arbetstillfällen.

2.1.1 Samarbete och nätverkande för utveckling

Kommunen deltar i ett antal nätverk, t ex finns ett samarbete inom ett antal områden för att utveckla näringslivsklimatet:

- Nyföretagarcentrum Botkyrka och Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS)
- Södertörnssamarbetet
- Projekt Matchning Södertörn där målet är att skapa en gemensam matchningsorganisation där näringslivets behov av arbetskraft matchas med tillgänglig kompetens och utbud hos medborgare och arbetssökande i regionen.
- Kunskapsstaden Flemingsberg som förenar ung kreativ energi med hög internationell kompetens. Dagligen möts 15 000 studenter, tusentals forskare, läkare, lärare, sjukvårdspersonal, små- och storföretagare med flera i ett internationellt centrum för nya och spännande samarbeten.
- Riksteatern
- Veckans Affärer

2.1.2 Svenskt Näringslivs undersökning 2012

Svenskt Näringsliv genomför varje år en företagsklimatundersökning. Företagare får betygsätta hur de upplever situationen för det egna företaget ur skilda aspekter. Rankingen innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Den tyngst vägande delen i rankingen är företagets bedömning av "*Det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen*". Andra frågor är: "*Service till företagen, Tillämpning av lagar och regler, Konkurrens från kommunens verksamheter samt Tillgång på medarbetare med relevant kompetens*". Det är fem delfrågor om attityder och två infrastrukturfrågor. I rankingen vägs också strukturella förutsättningar för företagande i respektive kommun in.

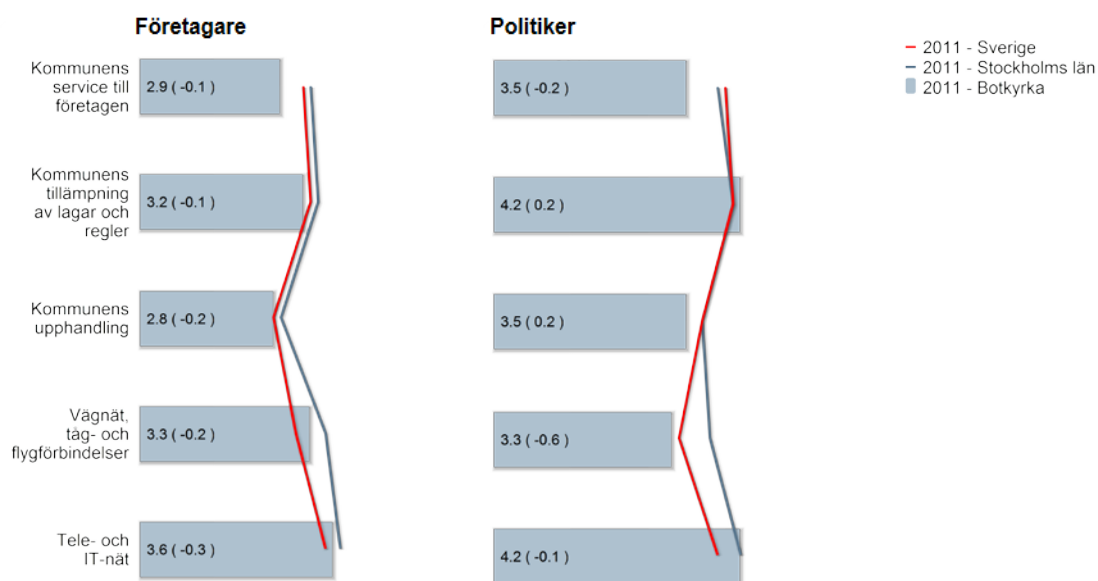
2.1.2.1 Ranking 2012

I Svenskt Näringslivs företagsklimatundersökning 2012 hamnade Botkyrka kommun på plats 207 av 290.

2.1.2.2 Rankning 2011

I undersökningen från 2011 placerade sig Botkyrka kommun på plats 170, vilket innebar en försämring med 6 placeringar jämfört med 2010.

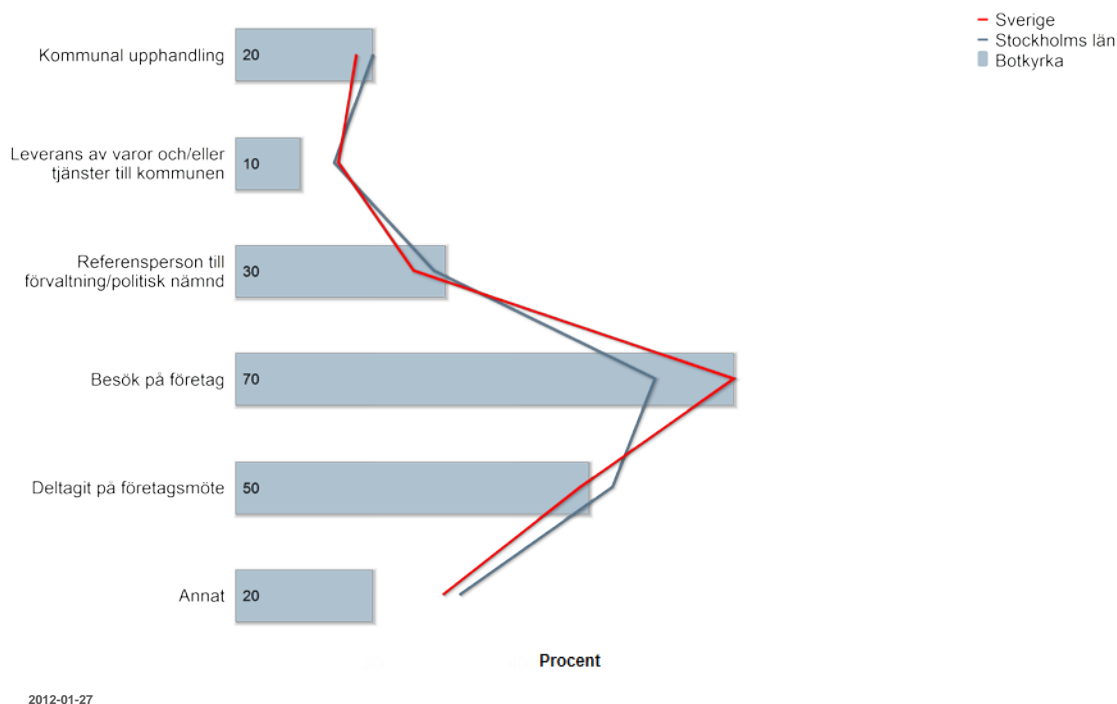
Synen på kommunens service och infrastruktur

Medelvärde på skala från 1-6 där 1 = Dåligt, 2 = Inte helt godtagbart, 3 = Godtagbart 4 = Bra, 5 = Mycket bra och 6 = Utmärkt

2012-01-27

Ärende vid politikernas kontakter med företagare

2.1.2.3 SKLs företagsklimatundersökning 2011

Under 2011 genomförde SKL en företagsklimatundersökning som avsåg en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Undersökningen omfattade fem myndighetsområden: Brandtillsyn, Bygglov, Markupplåtelse, Miljö- och hälsoskydd samt Serveringstillstånd. Företagare som haft ett ärende med kommunen inom ett eller flera av dessa områden har fått svara på en enkät med frågor om information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt med hjälp av tre frågor göra en helhetsbedömning av servicen i kommunen. Det är denna helhetsbedömning som ligger till grund för måttet "Nöjd-Kund-Index" (NKI). Det genomsnittliga NKI-resultatet för samtliga 166 deltagande kommuner är 66. I SKL:s undersökning placerade sig Botkyrkas kommun på 67:e plats av 166 kommuner med ett NKI på 67. När det gällde myndighetsområdet "Serveringstillstånd" placerade sig Botkyrks kommun på en 14 plats och för "Miljö- och hälsoskydd" på 106:e plats.

3 Organisation och arbetsformer

3.1 Politisk organisation

3.1.1 Kommunstyrelsens roll och ansvar för näringslivsverksamheten

Kommunstyrelsens uppgift är att ange förutsättningar och riktlinjer för den fysiska planeringen, se till att en tillfredställande markberedskap upprätthålls, att planläggningen sker i den omfattning kommunens utveckling kräver samt att samhällsbygget och näringslivsutvecklingen främjas.

Kommunstyrelsens ansvarsområde täcker även frågor om regional utveckling samt om internationellt samarbete och ska även ansvara för arbetsmarknadspolitiska frågor och frågor om högre utbildning.

3.1.2 Arbets- och näringslivsberedningen

Kommunstyrelsen utser fyra politiska beredningsorgan som ska bereda frågor inom viktiga områden. Arbets- och näringslivsberedningen, som inrättades denna mandatperiod, syftar till att ge ökad tyngd åt arbetsmarknadsfrågorna i kommunen och bereder ärenden inom näringsliv, företagsetablering och strategiska arbetsmarknadsfrågor.

Beredningen har tagit fram dokumentet "Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka kommun – strategisk inriktning". Här beskrivs den övergripande arbetsmarknadspolitiken som är inriktad på två huvudsakliga områden, att fler kan försörja sig på sitt eget arbete eller företagande samt att ingen under 25 år ska behöva gå sysslös utan arbete, praktik eller möjlighet till utbildning.

3.2 Näringslivsorganisation och verksamhet

3.2.1 Kommunledningsförvaltningens roll och ansvar

Från årsskiftet 2011/2012 infördes en ny organisation för kommunledningsförvaltningen och de tre enheterna inom förvaltningen blev åtta. Omorganisationen genomfördes för att man på ett bättre sätt skulle kunna tydliggöra de verksamhetsområden som kommunstyrelsen ansvarar för, enligt det reglemente som kommunfullmäktige beslutat om. I och med omorganisationen utökades även kommunledningsförvaltningen med 10 personer, då ett antal strategiska och taktiska tjänster flyttades över från serviceförvaltningen. Respektive enhet styrs av en enhetschef med ett tydligt delegerat chefsansvar att leda, samordna och utveckla sitt verksamhetsområde, med ansvar för personal, budget och måluppfyllelse på uppdrag av kommundirektören. Kommundirektören och enhetscheferna bildar kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp.

3.2.1.1 Enhet - näringsliv, företagsservice och etableringar

En av enheterna som ligger inom förvaltningen är enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar. Denna ansvarar för strategiska, taktiska och operativa näringslivsfrågor, företagsservice, företagslots, nätverk, etableringar samt entreprenörskap, akademi samt unga företagare och leds av näringslivschefen.

Arbetet inom enheten utgår från fyra utgångspunkter;

- Att lyfta fram Botkyrka som en konkurrenskraftig etableringsort för nya företag.
- Underlätta de befintliga företagens utveckling och expansion genom företagsservice och förankring i nätverk med betydelse för företag i utveckling.
- Underlätta för företag genom att samordna kommunens tillståndsgivning genom en dörr in, en företagslots.
- Utveckla och stödja nyföretagande, ungt entreprenörskap, entreprenörskapsakademi och socialt företagande.

Enheten består av en näringslivschef och fr o m april 2012 även en näringslivsamordare och en företagslots.

4 Styrdokument

4.1 Flerårsplan 2012-2015

Att Botkyrkas strategiska näringslivsarbete är ett prioriterat område är tydligt i kommunens flerårsplan 2012-2015, där kommunfullmäktiges ambitioner inför de fyra kommande åren fastläggs. I planen är "Framtidens jobb", ett av målområdena, som finns beskrivna och som ska bidra till skapandet av "Ett hållbart Botkyrka". Inom detta finns målen att fler företag ska attraheras av kommunen, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar, samt att Botkyrkabor ska kunna försörja sig på sitt eget arbete eller företagande. Även målområde "En effektiv och kreativ kommunal organisation" påverkar näringslivsfrågorna.

Målområde	Mål
Framtidens jobb	Mål 4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande
	Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Målområde	Mål
En effektiv och kreativ kommunal organisation	Mål 12. Effektiv organisation och ökad kvalitet och rätt kompetens

4.2 Ettårsplan

Kommunstyrelsen och nämnderna ska i sina ettårsplaner ange hur de bidrar till att uppnå flerårsplanens mål genom att ange sina åtaganden gentemot respektive mål eller målområde. För att attrahera fler företag till kommunen åtar sig kommunen att utveckla ett offensivt och strategiskt näringslivsarbete som är byggt på förbättrad service och kommunikation för att stödja utvecklingen av det befintliga näringslivet och attrahera nya aktörer. Man vill också förbättra bilden av företagsklimatet i kommunen samt Botkyrkas varumärke som näringslivskommun. Som ägare av bolaget Stadsnät AB, som står för bredbandsuppkopplingen inom kommunen, vill styrelsen också driva på att stadsnätet kan erbjuda tjänster som stödjer företagsutvecklingen. Listan över potentiella investerare har också ökat rejält under 2011 och dialog om kommande investeringsprojekt på kort och lång sikt förs. Intresset för investeringar i Botkyrka växer. Nedan redovisas kommunstyrelsens och nämndernas åtaganden som främjar näringslivsverksamheten.

Målområde	Kommunstyrelse /nämnd	Åtagande 2012
Mål 4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande	Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsen ska vidareutveckla sin styrning, samordning och uppföljning av kommunens arbetsmarknadspolitik.
	Samhällsbyggnadsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i dialog med berörda företag ta fram åtgärdsförslag för hur kommunens företagsområden kan bli mer attraktiva. Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för en effektiv planhandläggning gällande ny arbetsplatsmark. Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till profileringen av kommunens företagsområden. Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till ett bättre näringslivsklimat (service, handläggningstider, bemötande mm) i Botkyrka. Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att ta fram och genomföra enkätundersökning avseende bygglov.

Målområde	Kommunstyrelse /nämnd	Åtagande 2012
	Miljö- och hälsoskydds-nämnden	Samarbeta med energirådgivningen, aktuella nämnder, organisationer och företag för att främja en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.
	Arbetsmarknads- och vuxenutbildnings-nämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Nämnden åtar sig att genom fokuserade och framgångsrika aktiviteter attrahera fler företag. • Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att utveckla samverkansarbetet med kommunens näringslivsfunktion men även med övriga aktörer inom näringslivet inom Södertörnsområdet.
Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar	Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen ska utveckla ett offensivt och strategiskt näringslivsarbete byggt på förbättrad service och kommunikation för att stödja utvecklingen av det befintliga näringslivet och attrahera nya aktörer till Botkyrka. • Kommunstyrelsen ska förbättra bilden av företagsklimatet och Botkyrkas varumärke som näringslivskommun. • Kommunstyrelsen ska som aktiv ägare driva på att stadsnätet kan erbjuda tjänster som stödjer företagsutvecklingen i kommunen.
	Samhällsbyggnadsnämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att i dialog med berörda företag ta framåtgärdsförslag för hur kommunens företagsområden kan bli mer attraktiva. • Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att arbeta för en effektiv planhandläggning gällande ny arbetsplatsmark. • Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till profileringen av kommunens företagsområden. • Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att bidra till ett bättre näringslivsklimat (service, handläggningstider, bemötande mm) i Botkyrka. • Samhällsbyggnadsnämnden åtar sig att ta fram och genomföra enkätundersökning avseende bygglov.

Målområde	Kommunstyrelse /nämnd	Åtagande 2012
	Miljö- och hälsoskydds-nämnden	Samarbeta med energirådgivningen, aktuella nämnder, organisationer och företag för att främja en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.
	Arbetsmarknads- och vuxenutbildnings-nämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Nämnden åtar sig att genom fokuserade och framgångsrika aktiviteter attrahera fler företag. • Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden åtar sig att utveckla samverkansarbetet med kommunens näringslivsfunktion men även med övriga aktörer inom näringslivet inom Södertörnsområdet.
Mål 12. Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens	Samhällsbyggnads-nämnden	Nämnden åtar sig att arbeta för ett bra bemötande, god service och hög tillgänglighet.
	Tekniska nämnden	Nämnden åtar sig att arbeta för ett bra bemötande, god service och hög tillgänglighet.
	Miljö- och hälsoskydds-nämnden	Nämnden åtar sig att arbeta för ett bra bemötande, god service och hög tillgänglighet.
	Kultur och fritids-nämnden	Samarbeta med näringslivet för att hitta finansieringsformer för vissa projekt.

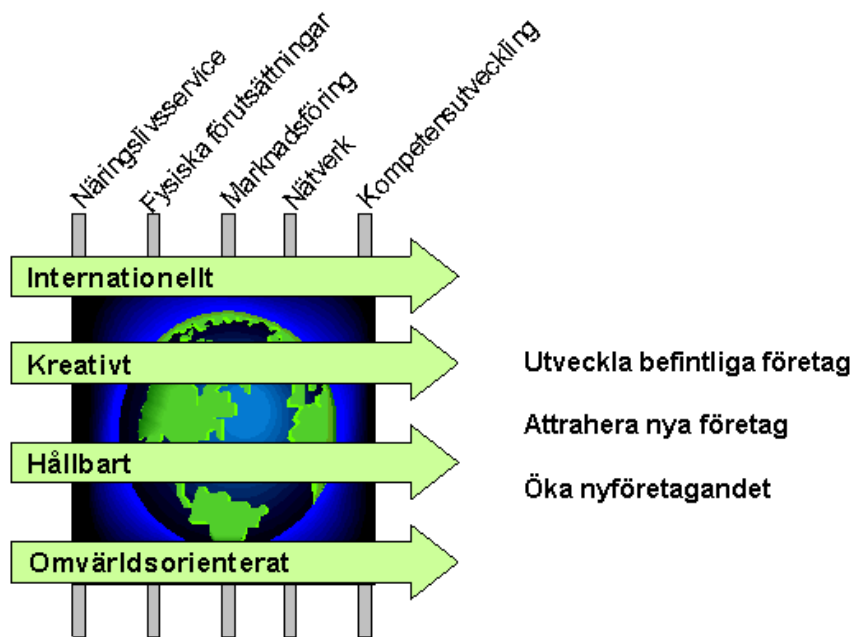
4.3 Näringslivsstrategin

Syftet med strategin som antogs av kommunfullmäktige 2007 är att visa önskvärd riktning för utvecklingen av kommunens näringslivsklimat samt hur kommunen tillsammans med näringslivet ska arbeta för att bidra till denna utveckling.

Målet med strategin är att det ska vara attraktivt och enkelt att etablera, starta, driva och utveckla företag i Botkyrka kommun. Enligt strategin är ett dynamiskt och differentierat näringsliv en förutsättning för tillväxt och välfärd i Botkyrka. Detta ska skapas genom att fler företag med en profil som stämmer överens med de fyra nyckelorden internationellt, kreativt, hållbart och omvärldsorienterat etablerar sig i kommunen. Dessa nyckelord ska också vara vägledande för alla satsningar som involverar näringslivet.

Enligt strategin krävs också följande stödande strategier, som även har ett jämställdhetsperspektiv, för att utveckla näringslivet;

- Skapa förutsättningar tillsammans med näringslivet för att ta tillvara viljan att utveckla och starta företag, genom att underlätta företagens kontakter med kommunen. Detta genom att samordna en kontaktpunkt för kommunikation mellan kommun och näringsliv, främja tillgänglighet till riskkapital och affärskompetens mm.
- Utnyttja att Botkyrkas läge blir bättre i och med att Stockholmsregionen växer, genom att göra Botkyrka mer tillgängligt på olika sätt både för transporter av varor och människor. Detta genom att erbjuda mark och befintliga lokaler för utveckling av befintliga företag och företag som vill etablera sig i kommunen samt att arbeta för att göra kommunen mer tillgängligt och lättåtkomligt med kollektiva färdmedel mm.
- Botkyrka är idag ganska okänt för företagare utanför kommunen. För att få fler företag att vilja etablera sig i Botkyrka och få de företag som redan finns i kommunen att växa och utvecklas genom att marknadsföra fördelarna med att befinna sig just i Botkyrka.
- Generera ny energi, öppna nya möjligheter, utbyta erfarenheter, få nya kontakter och starta nya samarbeten genom att delta i lokala, regionala nationella och internationella nätverk.
- Öka intresset för företagande bland kommunens skolelever och göra Botkyrkabor attraktiva på arbetsmarknaden genom att bl.a. arbeta med utbildningsprogram som motsvarar efterfrågan på kompetens inom kommunen.

Figur 1 Principskiss - näringslivsutvecklingens inriktning i Botkyrka
 källa: Näringslivsstrategi för Botkyrka kommun

5 Granskningsresultat

5.1 Mål och strategier inom området

5.1.1 Granskningsiakttagelser

Vi kan konstatera att det finns styrdokument med mål och riktlinjer för näringslivsverksamheten. Dels finns flerårsplanen som är ett övergripande måldokument och ettårsplanen med åtaganden för kommunstyrelsen och nämnderna. Det finns även en näringslivsstrategi. Den visar en politisk ambition och är en plattform för hur det näringslivsstrategiska arbetet ska utvecklas för att nå kommunens mål för näringslivsfrågorna. Strategin fastställdes 2007.

From årsskiftet 2012 finns enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar. Enhetens personal, dvs näringslivschef, näringslivssamordnare och företagslots har påbörjat ett arbete att bryta ner de övergripande mål med hänsyn till näringslivsstrategin till prioriterade mål och aktiviteter under 2012 och framåt. I dagsläget arbetar näringslivschefen med roller och ansvar inom enheten för att på sikt genomföra aktiviteter som kan förbättra näringslivsklimatet i kommunen.

5.1.2 Revisionella bedömningar

Vi bedömer att kommunstyrelsen bör se över behovet av att uppdatera och vid behov revidera näringslivsstrategin för att möta de framtida behoven gällande de strategiska näringslivsfrågorna.

Vi bedömer vidare att enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar aktivt arbetar med att ta fram mål för enhetens arbete.

5.2 Uppföljning av effekter

5.2.1 Granskningsiakttagelser

I årsredovisningen för 2011 finns kommentarer kring måluppfyllelse av mål 10 som visar kommunens ambition för kommunens service till näringslivet. De kommentarer som lämnas är:

Den kommunala servicen till näringslivet har stor betydelse för att få nya företag att etablera sig i kommunen. Därför mäter vi detta regelbundet i serviceundersökningar som utvisar företagarnas uppfattningar inom olika områden. 2011 års undersökning ingår även i jämförelsen Kommunernas kvalitet i korthet med 116 deltagande kommuner. Resultatet gav ett index på 67, vilket är en ökning jämfört med senaste mätningen och placerar Botkyrka på den övre halvan bland kommunerna. Den största förändringen gäller serveringstillstånd, där kommunens service förbättrats märkbart.

Mål 10: Ett aktivt näringsliv ger fler Botkyrkabor arbete	Utfall 2009	Utfall 2010	Mål 2011	Utfall 2011
10 a) Vid utgången av år 2013 ska 74 % av företagen i kommunen anse att kommunens service till näringslivet är bra.	66%		70%	67%

Källa: Botkyrka kommuns årsredovisning 2011

Enligt intervjuer kommer metoder och modeller för att mäta effekter att utvecklas i enheten för näringsliv, företagservice och etablerings verksamhet under 2012.

5.2.2 Revisionella bedömningar

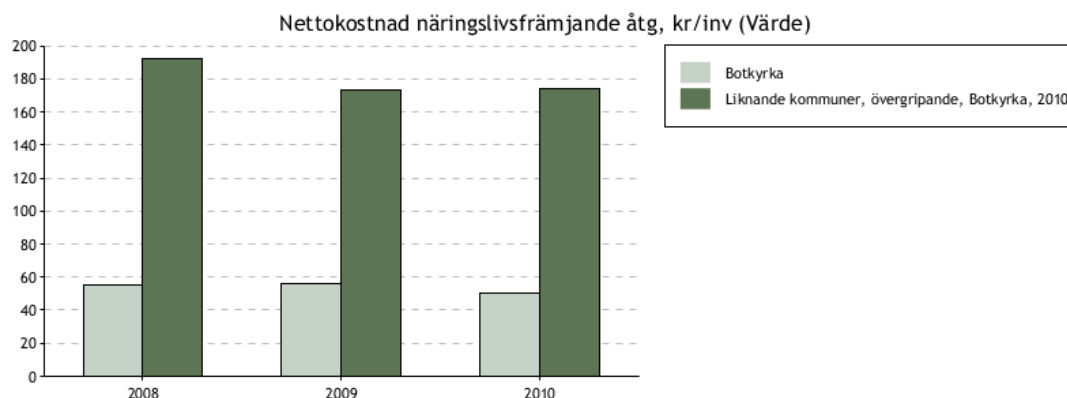
Vi konstaterar att kommunen bl a i årsredovisningen gör en uppföljning av effekter av styrningen av näringslivsfrågorna. Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver välja ut vilka nyckeltal som ska representera mätningen av effekter gällande näringslivsverksamheten. Detta för att kunna analysera resultatet av effekterna långsiktigt.

5.3 Organisation och resurser

5.3.1 Granskningsiakttagelser:

Tom mars 2012 har näringslivschefen haft ansvar för att driva de strategiska näringslivsfrågorna i kommunen. Nu med stöd av en näringslivssamordnare som kommer ha ansvar för att bl a förbättra näringslivsklimatet och en företagslots som kommer att ha ansvar för att utveckla servicen, finns det ökade förutsättningar för att kunna arbeta mer operativt med näringslivsfrågorna.

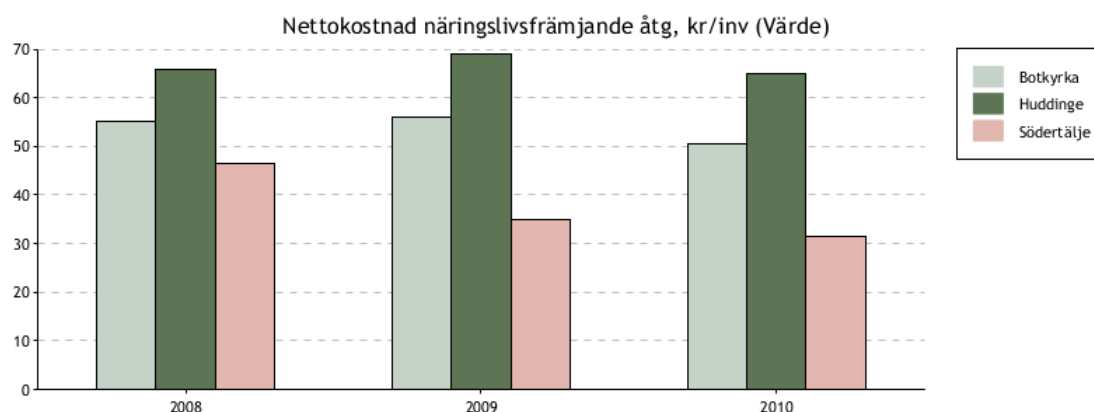
Enheten för näringsliv, företagservice och etableringar har 2012 en budget om ca 4,8 mnkr. En jämförelse med närliggande kommunerna Södertälje och Huddinge samt närliggande kommuner avseende nettokostnader visas nedan:

Källa: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/84/78/2bdc19f1.pdf>

Nettokostnad (Bruttokostnad minus externa och interna intäkter) för Näringslivsfrämjande åtgärder (Alla former av riktade åtgärder som kommunen vidtar för att främja näringslivsstrukturen i kommunen som till exempel bidrag till näringslivsbolag, informationsinsatser och marknadsföring.)

Liknande kommuner, kommuner övergripande är de kommuner som är mest lika ur ett strukturellt perspektiv, dvs har liknande förutsättningar att bedriva och finansiera kommunal verksamhet. Utsökningen gör utifrån (variabelns vikt inom parantes):

5.3.2 Revisionella bedömningar:

Vi bedömer att kommunen har skapat bättre förutsättningar 2012 för att kunna arbeta med näringsverksamheten i och med att enheten för näringsliv, företagsservice och etableringar har stärkts upp personellt. Vi kan konstatera att Huddinge och Södertälje kommuner har valt att ha ca 8- 10 tal personer/kommun som arbetar med näringslivsutveckling. I jämförelse med nettokostnaden för jämförbara kommuner kan vi konstatera att Botkyrka kommun i mindre omfattning har givit förutsättningar resursmässigt för att utveckla tillväxt- och näringslivsklimatet. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver analysera och besluta om mål och resurser i förhållande till de ambitioner som kommunen har för att utveckla näringslivsklimatet.

5.4 Service gentemot näringslivet och markreserv

5.4.1 Granskningsiakttagelser

Att vara näringsidkare innebär många kontakter med myndigheter och förvaltningar. En nödvändig, men ibland rätt komplicerad, del av företagandet.

Enligt våra intervjuer planeras det att skapa ”en-dörr-in” för att vara en hjälpare hand och fungera som en personlig lots genom myndighetsvärlden. Det kan gälla etablering, företagsstöd, kompetensutveckling eller EU-frågor.

Det finns en efterfrågan på mark samt på lokaler, t ex för att byta lokaler, bygga nya lokaler för att företagare vill expandera samt vid nyetableringar. Vi uppfattar vid våra intervjuer att möjligheten att tillgodose efterfrågan är en viktig strategisk fråga för kommunen när det gäller att ha en hög service gentemot näringslivet.

5.4.2 Revisionella bedömningar

Vi bedömer att det är positivt att kommunen planerar att införa ”en-dörr-in” som ett led i att effektivisera myndighetsarbetet och samarbetet mellan förvaltningar samt att öka service och kvalitet till företagarna. Det är väsentligt att detta marknadsförs till företagarna i Botkyrka för att skapa positiva attityder till kommunens hantering av deras ärenden.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen har en viktig roll att samordna kommunens olika verksamheter, bl a vid hantering av markfrågor. Att det finns tillgänglig mark vid etableringar eller för företagare som vill expandera främjar sysselsättningen och näringslivet i kommunen.

5.5 Nätverk och samverkansformer

5.5.1 Granskningsiakttagelser

Näringslivschefen är med i olika nätverk och olika fora där näringslivsfrågor diskuteras som t ex Näringslivsrådet för Södertörnkommunerna. Målet med att bli ”nätverka” är att skapa broar och ge/få inspiration och nya idéer. Kunskap om näringslivet i Botkyrkas kommun och kringliggande region, gynnar utvecklingen av näringslivsklimatet.

En viktig del av nätverkande är att omvärldsbevaka och förmedla aktuell och mångsidig information om Botkyrkas kommun. Planer finns att bli ha seminariearrangemang och informationsträffar om aktuella ämnen för näringsidkare.

5.5.2 Revisionella bedömningar

Vi bedömer att det är väsentligt att representanter från kommunen finns med i olika sammanhang där näringslivsfrågor diskuteras både lokalt, regionalt och nationellt och i vissa sammanhang även internationellt. Detta för att påverka attityder,

beteende och värderingar för näringslivsfrågor och för att stärka Botkyrkas kommuns varumärke.

5.6 Interkommunala jämförelser

5.6.1 Granskningsiakttagelser

Vid våra intervjuer har vi uppfattat att kommunen upplever jämförelser med t ex andra kommuner som positivt. Bl a Svenskt Näringslivs undersökning uppfattas som en viktig indikator för att mäta företagsklimatet.

5.6.2 Revisionella bedömningar

Vår bedömning är att näringslivsorganisationen följer upp hur företagsklimatet uppfattas i kommunen på ett tillfredsställande sätt utifrån egen uppföljning och även genom nationell uppföljning och statistik.

Vidare är vår bedömning att uppföljningar och analyser av upplevelser av företagsklimatet i kommunen även bör rapporteras till kommunstyrelsen. Vår bedömning är att kommunstyrelsen behöver förbättra sin uppföljning av näringslivsverksamheten. Det är här viktigt att kommunstyrelsen är aktiva i sin uppföljning av verksamheten och efterfrågar sådant material som kan ligga som underlag till beslut och prioriteringar.

Vad gäller nationell uppföljning av kommuners företagsklimat är det positivt att kommunen använder en av dessa undersökningar som mått i sin målstyrning. Vår bedömning är dock att det är viktigt att kommunen kommunicerar både internt och externt resultaten från de största undersökningarna avseende företagsklimat. D v s hur kommunen ser på resultatet och hur de bedömer att de ska arbeta vidare med de förbättringsområden som lyfts i undersökningarna.

5.7 Övrigt

5.7.1 Granskningsiakttagelser

I februari 2012 fastställdes ett projekt "Botkyrka Nästa" med syfte att kartlägga kommunens insatser inom det arbetsmarknadspolitiska och näringslivspolitiska området och ge förslag till möjliga arbetssätt och organisering som väsentligt kan öka kommunens måluppfyllelse i arbetet med att fler Botkyrkabor ska försörja sig på eget arbete eller företagande samt hur kommunens förmåga att stimulera och stödja entreprenörskap, etablering av nya företag och verksamheter kan utvecklas.

Projektet ska:

- Genomföra en nulägesanalys och kartläggning av Botkyrka kommuns genomförande av den lokala näringslivs- och arbetsmarknadspolitiken. Vad som genomförs idag och på vilka grunder.
- Identifiera de framgångsfaktorer som på de mest effektiva sätt leder till att kommunens mål om ökad sysselsättning kan uppfyllas.

-
- Ge förslag till möjliga arbetssätt och organisering som väsentligt kan öka kommunens måluppfyllelse i arbetet med att fler Botkyrkabor ska försörja sig på eget arbete eller företagande.
 - Ge förslag på hur kommunens förmåga att stimulera och stödja entreprenörskap, etablering av nya företag och att verksamheter kan utvecklas.
 - Ska med utgångspunkt från tidigare framtaget remissmaterial avseende arbetsmarknadspolitiskt program, inkomna remissvar och de erfarenheter som vunnits i detta projekt, lägga fram förslag till arbetsmarknadspolitiskt program och riktlinjer.

5.7.2 Revisionella bedömningar

Vi bedömer att kommunen har tagit initiativ för att påverka kommunens måluppfyllelse genom arbetet med att fler Botkyrkabor ska försörja sig på eget arbete eller företagande samt med att öka kommunens förmåga att stimulera och stödja entreprenörskap, etablering av nya företag och att verksamheter kan utvecklas.

Vi bedömer att det är positivt att projektet är ett samarbete över förvaltningsgränserna, där Arbets- och näringslivsberedningen är styrgrupp och där förvaltningscheferna sitter i tjänstmannagruppen.

2012-05-31

Micaela Hedin
Projektledare

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig